

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

JESEN/HÖST 2017

ISSN-2000-2173

Št./Nr 60

Letnik/Årgång 16

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
September 2017, Št./Nr 60, Letnik/Årgång 16

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 580 izvodih

Naslovna fotografija/omslagsfoto: Jesenske meglice, avtorica Danni Strazar

Fotografija na zadnji strani/sista sidan: Sorška planina, avtor Branko Mohorič

Za vsebino objavljenjih člankov so odgovorni avtorji. Pisma društev, ki niso člani Slovenske zveze, in oglase posameznikov objavljamo le, če je v glasilu dovolj prostora.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD	3
PRESEDNIK IMA BESEDO	4
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	6
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING	8
ORFEUM – LANDSKRONA	11
PLANIKA – MALMÖ	13
SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLOFSTRÖM	16
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM	18
SKM NA ŠVEDSKEM	19
KULTURA – KULTUR	21
NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA	22
RECEPTI – RECEPT	23
V SPOMIN – IN MEMORIAN	25
SMEH JE POL ZDRAVJA – ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET	29
OBVESTILA	32
PISMA BRALCEV	36

Glavni in odgovorni urednici/

Danni Strazar, Suzana Macuh

huvudredaktörer:

Častna članica uredništva/hedersmedlem:

Augustina Budja Bencek

Oblikovalka & slov. lektura / Teknisk redaktör:

Danni Strazar

Naslovi & lektura šved. besedil / Adresshantering:

Suzana Macuh

Naslov uredništva / Redaktionsadress:

Slovenska riksförbundet i Sverige

Box 145

731 23 Köping

E-naslov/E-post:

slovenskoglasilo@gmail.com

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 24. novembra 2017!

Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 24 november 2017, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSSORD

Ko sva pripravljali to glasilo, je moška košarkarska ekipa Slovenije nizala zmage na Evropskem košarkaškem prvenstvu. Tik pred oddajo v tiskarno pa je Slovenija ZMAGALA in to brez enega samega poraza na tem prvenstvu ter tako postala evropski prvak v košarki!

Slovenski športniki, ne glede na to, za katero panogo gre, so brez dvoma vsi po vrsti odlični. Seveda ne pomenijo uspeha samo kolajne, so pa seveda krona vsega trdega dela. Na isti dan, ko je slovenska moška košarkarska ekipa zmagala v Istanbulu v Turčiji, so na svetovnem prvenstvu v odbojki srebrno kolajno osvojile tudi slovenske odbojkarice do 23 let. Kot pravijo strokovnjaki: »O teh dekletih bomo v prihodnosti še slišali.«

Med celotnim evropskim prvenstvom v košarki je verjetno ljudi najbolj presenetil tisti zares opazni ekipni duh v slovenski ekipi, toplina in človeškost med vsem igralci, predvsem ponos, da igrajo za Slovenijo. Celo Američana Anthonyja Randolpha, ki je pred kratkim postal slovenski državljani, so vsi prekrstili v Toneta ali Tončka.

In prav vse omenjeno je tisto, kar je pomembno. Ni se mogoče znebiti občutka, da so Slovenijo povezali kot že dolgo nihče drug. Upajmo, da bo ponos na ta uspeh in predvsem občutek povezanosti ostal prisoten še dolgo po tem prvenstvu, saj se bomo le tako lahko združevali in ne razdruževali. Fantom iz ekipe pa iskrena hvala za vse točke, briljantno igro in predvsem za nasmeh in iskrivost, ki so jo delili med gledalce.

Vsem želiva lepo (športno ali nešportno) jesen.

Under tiden vi formade detta blad, spelade det slovenska basketlandslaget till sig en finalplats i EM och strax innan bladet skickades iväg för tryck, kunde vi konstatera att de vunnit samtliga matcher och spelat hem ett EM-guld!

Slovensk idrott, oavsett gren är utan tvekan i världsklass. Självklart ska vi inte bara räkna medaljer även om de kan ses som en belöning för all energi och kraft som läggs ner. Samma dag som basketlandslaget vann i Istanbul, Turkiet, kämpade slovenska u-damlandslaget i volleyboll till sig en silvermedalj, enligt proffsen kommer vi »säkerligen att höra mer om dem i framtiden«!

Under hela EM blev vi nog mest överraskade över den urskiljande, sanna lagandan i laget, värmen och mänskligheten bland spelarna, stoltheten att få representera Slovenien. Till och mer amerikanen Anthony Randolph som nyligen blivit slovensk medborgare fick ett slovenskt smeknamn, Tone/Tonček.

Och allt som är av betydelse, har sagts. Det går inte att undvika tanken om att Slovenien återigen enats tack vare denna vinst. Vi hoppas att denna stolthet över denna bragd och framförallt känslan över att ha enats håller i sig så att vi fortsätter på denna bana. Vi vill få tacka spelarna i landslaget för alla poäng ni satte, för ett enastående spel och framför allt för all den glädje och energi som ni spred bland oss åskådare.

Vi önskar er alla en fin höst, oavsett om den går i sportens tecken eller inte.

PRESEDNIK IMA BESEDO

Spoštovani!

V uvodu tega pisma vas prav vse najlepše pozdravljam. Zopet je čas, da napišem nekaj vrstic za Glasilo o delovanju SZ, o dogodkih in raznih doživetjih. Eno od takšnih srečanj sem doživel junija ob sprejemu ministra za zunanje zadeve, g. Karlom Erjavcem, ter s poslovno delegacijo, ki je bila na obisku v Stockholmu. Srečanje je bilo uspešno, intenzivno in dobro organizirano pod vodstvom tamkajšnjega častnega konzula g. Tomasa Öhmana in g. Tona Kajzerja, slovenskega ambasadorja s sedežem v Kopenhagenu. Sprejem za Slovence je popestrila gdč. Danni Stražar z lepimi slovenskimi pesmimi ob spremljavi svoje kitare.

Na sliki: zgoraj minister za zunanje zadeve, Karl Erjavec, in predsednik SZ, Alojz Macuh

Letošnje poletje se tako počasi izteka, sicer smo lahko zadovoljni na vseh področjih. Res ni bilo prevroče tukaj na Švedskem, je pa zato bilo zares preveč vroče v domovini Sloveniji. Bilo je mnogo lepih in veselih trenutkov, res pravi čas počitka. Ob takšni vročini, kot je bila, je bilo skoraj nemogoče kaj početi čez dan, človek se je lahko podal kam v hribe, na kopališče ali na morje, Skratka, bilo je res dovolj razvedrila in počitka, tako da smo se lahko oddahnili, in si tako tudi nabrali dovolj novih moči za jesenske dni, ki so že pred vrati. Naj izkoristim to priložnost in vsem, ki ste bili na dopustu zunaj dežele Švedske, zaželim dobrodošli nazaj, na svoja delovna mesta ali pa na domove, kjer preživljamo svoje dni.

Počasi se bodo začeli družabni večeri v društvenih prostorih, zato naj zdaj, tik pred jesenjo, vsem zaželim lepo počutje, veselje in dobro delovanje z aktivnostmi in načrtovanimi deli med vami člani v društvenih prostorih ali pa ob kakšnem srečanju. Jesen, ki prihaja med nas, je tudi po svoje čarobna, nudi nam več časa, da se družimo med seboj in da dolge dneve preživljamo med svojimi najdražjimi ali s prijatelji, pa seveda tudi s člani v društvenih prostorih.

Želim vam vsem veliko dobre volje in obilo veselja pri vsem, pa bo delo šlo lažje od rok in bo manj skrbi.

Spoštovani vsi, naj bo dovolj v tej številki, pa znova več novic v naslednji, zadnji letošnji številki našega časopisa tukaj med rojaki na Švedskem.

Za november je načrtovana jesenska konferenca upravnega odbora Slovenske zveze. Datum bo objavljen pravočasno za vse člane UOSZ.

Presednik Slovenske zveze: Alojz Macuh

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Človek se vpraša, kam izginejo meseci, saj smo že v drugi polovici leta. Kar naenkrat se bo leto poslovilo od vseh štirih letnih časov. Če strnem, je bila letos dolga zima, intenzivna pomlad, mlačno poletje, kakšna bosta jesen in zima pa še ne vemo.

Iz domovine poslušamo, kako sta mraz, toča in nalivi pustošili po skoraj vsej Sloveniji. Poškodovano sadje, uničeno grozdje, poljščine ... Uboga živina, kaj ji bodo dali v jasli in kaj bo pozimi. Objokani obrazi zgaranih ljudi, ki ne vedo, kaj bi. Država bo pomagala, toda to šele drugo leto, sicer pa v to ne verjamejo več, saj jim je dolžna že za prejšnja leta. Davki morajo biti plačani, tam ni odloga, čeprav ne bo česa prodati.

Mejo med Slovenijo in Hrvaško je po 26. letih določilo Arbitražno sodišče, nekaj v korist eni in nekaj drugi državi. Hrvaška še vedno dela tako, kot je delala pred to odločitvijo. »Moramo se pogajati,« pravijo. Prosim vas, kaj pa je bilo do sedaj, vsa leta? Moje mnenje je, da če bi Slovenci bili tako domoljubni in složni kot so Hrvati, nas ne bi nihče premagal in opeharil. Tako pa imajo eni korist in lepe vikende na obali pri sosedih in se ne nameravajo preveč razburjati ali groziti, kot se je izrazil predsednik vlade Miro Cerar. To se lahko vleče še kar nekaj časa.

Zadnji dogodek v društvu pred poletnimi počitnicami je bila darovana maša za domovino ob Dnevu državnosti v juniju.

Molili smo za domovino, zapeli himno in počastili mrtve, ki so žrtvovali življenja za Slovenijo. Slovenski Dom je vse navzoče pogostil z narezkom in pecivom. Mnogi so že v naslednjih dneh načrtovali odhod na dopust in uživanje prostih dni. Zaželeli smo si vse najlepše in da se seveda v jeseni znova srečamo.

Babice smo bile v Botaničnem vrtu (Botaniska trädgården) in obdarovale naše slavljenske. Ves dan smo preživele na sprehodu in si ogledale različno cvetje in grmičevje. Kosilo je bilo v sami restavraciji, ker je zunaj malce nagajal veter. Bil je prijeten dan s prijetnimi dekleti.

Slovenske Marije smo tudi končale s svojo pomočjo pri upokojevcih v cerkvi. Zbrale smo se na Saltholmnu in se od tam odpeljale z ladjo na Vrångö. Ogledale smo si otok, z razgledne točke se je videlo daleč naokoli, saj je bilo lepo sončno vreme. Skupaj smo v tamkajšnji restavraciji pojedli kosilo in se odpravili domov. V jeseni spet nadaljujemo s svojimi srečanji, morda bo sledil tudi kakšen izlet z avtobusom, če ne bo predrago. So pa že samo srečanja veliko vredna, saj je druženje z drugimi tudi del zdravja. Prišlo je nekaj novih in nekateri starejši so se zaradi slabega zdravja trenutno odpovedali srečanju. Obiskali smo Hildegard in njenega moža Hairicha.

V tem hipu, ko to pišem, se bliža tudi moj dopust. S Karlijem bova 11. avgusta odšla v Maribor, za nekaj dni bomo šli z bratom in svakinjo v Portorož, načrtujemo tudi ogleda po Sloveniji in srečanje prijateljev in sorodnikov. Samo, da bo zdravje in potem smo bogati.

Tokrat moje novice niso tako dolge, prilagam pa tudi nekaj fotografij.

Socialna skupina je poslala voščila za dobro zdravje in hitro okrevanje po operaciji. Osebnostno mislim in vem, kako si izpostavljen, ko si priklenjen na posteljo, in takrat si vesel, če se kdo javi ali te pokliče. Bodimo si blizu in si pomagajmo, če je v naših močeh. Seveda vsi ne želijo takšnih stikov in niti ne povedo, da se ne počutijo dobro.

Upam, da je bilo poletje za vse člane, znance in prijatelje lepo. Pazite nase še naprej in uživajte.

Za Slovenski dom, Marija Kolar

Naši jubilarci!

November: Karel Kolar 75 let ;

Nada Veble 70 let

December: Marija Kolar 70 let

Silva Litrop 45 let

Silva Sajovic 65 let

Eva-Karin Kronblad 45 let

Bodite srečni danes, ko praznujete rojstni dan.

Enako tudi jutri, vsa nadaljnja leta, prav vsak dan.

Naj veselja plamen v Vašem srcu bo prižgan.

A kar se zdravja tiče, naj Vam dobro služi,

zadovoljstvo se z Vami ves čas družiti.

Ta, ki to čestitko piše, iskreno to želi.

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

Spoštovani člani društva Simon Gregorčič!

Poletje se izteka, mi pa smo se naužili mnogo lepih in veselih trenutkov, si malo oddahnili in si s tem nabrali dovolj novih moči za jesenske dni, ki so tik pred vrati. Vse prehitro mineva čas, čutimo, da je bilo poletje nekako prekratko, saj jesen že trka na vrata, a tako pač je, vse, kar je lepega in veselega, prehitro mine. Zdaj imamo priložnost, da se sprehajamo po lepih zelenih, čeprav kar suhih gozdovih, in nabiramo gozdne sadeže. Pravo veselje je, kadar zagledaš lepega svežega jurčka ali pa lisičko. Takrat lahko pozabiš na vse skrbi in se posvetiš samo gobam. Letos je res prava in bogata gobarska letina, čeprav na začetku gobarske sezone ni tako kazalo, vendar so na začetku septembra gobe kar izbruhnile na plan in tako privabile v gozdove vse od najmlajšega do skoraj najstarejšega člana.

Oktober se zopet dobimo v prostorih društva in znova bo veselo ob srečanju s člani društva. Skupaj se bomo povedelili ob kavici ali pa ob kozarčku vinca, zato spoštovani člani društva: Dobrodošli ob istem času kot vedno. V društvu Simon Gregorčič imamo plan dela za jesen, ki si ga lahko ogledate tukaj. Spodaj na novo dodano v jesenski plan je to, da načrtujemo kakšen kratek tečaj iz računalništva, čas in prostor bomo objavili v društvenih prostorih.

Načrt dela slovenskega društva Simon Gregorčič v Köpingu v letu 2017

Verksamhetsplan för Slovenska föreningen i Köping för år 2017

September

Srečanja, lahko planiramo kakšen izlet po Švedski.

Trivselkvällar (kanske någon utflykt inom Sverige)

Oktober

Družabni večeri ob sobotah

Trivselkvällar på lördagar

November

Spominjamo se rajnih svojcev in prijateljev,
praznovanje očetovskega dne.

Allahelgona och Farsdag-firande

December

Sv. Miklavž, družabni večeri, Božični sejem in Silvestrovanje

Sankt Nicolaus, trivsel kvällar Julmarknand och nyårsfirande

Želim vam veliko veselja in uspeha pri delu!

Jag önskar många trevliga stunder samt ett stort deltagande på alla aktiviteterna!

Predsednik društva / ordförande / Alojz Macuh

Voščilo ob rojstnem dnevu!

Dragi slavljenčí!

Je mnogo stvari, ki si jih želiš,
in je mnogo stvari, ki si jih zapomniš?
So skromne besede, ki pomenijo veliko,
in so prijateljstva, ki obstajajo.

Naj sreča, zdravje in zadovoljstvo vsak dan vam cvetijo,
dragi slavljenčí, takšne so naše želje.

**Dragi slavljenčí vse najboljše vsem vam za praznične dni,
še posebej veljajo čestitke članu društva Köping, Davidu Zupinu ob srečanju z
Abrahamom.**

Odrpta je življenja knjiga zrelih petdesetih let,
nad njo nihalo zlato niha, še vedno išče lepši svet.
To ni čas za žalost in skrbi, zdaj čas je za veselje,
obilo zdravja, dobre volje, to so naše srčne želje,
vse najboljše ti želimo člani društva Simon Gregorčič Köping!

Predsednik društva: Alojz Macuh

ORFEUM – LANDSKRONA

SPD ORFEUM in projekt SLOVENSKA HIŠKA

Slovensko društvo ORFEUM v Landskroni nadaljuje tradicijo prvotnega društva v tem kraju, SKD TRIGLAV(1968). To pa pomeni, da bo društvo ORFEUM naslednje leto jeseni obeležilo 50 let obstoja. Obenem bomo imeli tudi slovensko srečanje, oboje pod pokroviteljstvom SLOVENSKE zveze na Švedskem ter Urada za Slovence po svetu. Natančne podatke o kraju in času proslave bomo objavili v pomladni številki GLASILA, 2018.

Nekaj o dogajanju v poletnih mesecih. Kot je že znano, društvo ORFEUM nima svojih lokalov, zato se kontakti med člani dogajajo predvsem po e-pošti ali ob osebnih srečanjih. Za kulturna dogajanja je od letos in dve leti naprej odgovorna kulturna referentka Danni Stražar. V okviru projekta SLOVENSKA HIŠKA, ki ga vodi poleg naše društvene dejavnosti (skupaj s pobudnico projekta Klaro Urbanc Kopušar), je organizirala več uspešnih prireditev, dva koncerta v Stokholmu, nastop v Vadsteni ter glasbeni nastop v Rakičanu na srečanju Slovencev po svetu: Dobrodošli doma! Poleg tega je skupaj z violinistko Zalo Pezdir (Uppsala) sodelovala tudi pri kulturnem literarnem večeru v Eko resortu pod Veliko planino. Pri omenjenih nastopih oz. koncertih je sodeloval kvartet Krt pod umetniškim vodstvom Dominika Krta, za kar se jim prisrčno zahvaljujemo! Včasih so te potrebe ob kulturnih manifestacijah zapolnjevali družinski pevski zbor Orfeum (1999 --), vokalni tercet Sestre Budja, ansambel Lastovke in drugi. Zaradi bolezni in EMŠO nekaterih nosilnih članov smo odgovornost za kulturo preložili na članico Danni Stražar, seveda v upanju, da ji breme ne bo pretežko in da ji bo vsaj delno v zadovoljstvo, kajti ureja tudi Slovensko GLASILO in je torej zelo vključena v slovenska vprašanja na Švedskem. Iskrena hvala, Danni!

Fotografija z nastopa kvarteta Krt in Danni Stražar v Rakičanu, prireditev Dobrodoši doma.

Izrekamo tudi iskreno dobrodošlico novim članom in članicam društva, s katerimi se povežemo predvsem preko Slovenskega GLASILA, ali e-pošte: gustibudja@gmail.com

Čas dopustov in počitnic

Preostali člani smo se gibal po različnih krajih Evrope, seveda z različnimi cilji in motivi. Tudi Danni je ostala dlje časa v Sloveniji. Midva z Zvonkom sva ostala v Sloveniji skoraj ves julij in med tem časom obiskala kar nekaj znancev in prijateljev, obenem pa sva se razgledala tudi po Sloveniji. Tudi Lenka Molin z možem in bratranec Leopold Karlin s soprogo so preživel nekaj čudovitih

tednov v domovini svojih staršev, v Sloveniji. Pogrešali smo našo mamo, ki zaradi starosti ne zmore več potovanja domov in ostaja v Helsingborgu, kjer zanjo skrbi najmlajša hčerka, Olga, ki, tako kot Jelka, tudi ni potovala »domov«. Ostali mladi in stari so potovali na razne destinacije, o

katerih bi bilo zaželeno, da jih sami opišejo in podelijo z bralci GLASILA.

Pa drugič več, naj tokrat spregovorijo slike s potepanja po Sloveniji in poletja na Švedskem.

ABB

PLANIKA – MALMÖ

Ansambel JAT in SKD Planika

V letošnji marčevski številki Glasila smo brali, da je na društveni proslavi dneva žena nastopil orkester JAT. Naj takoj povem, da ime nima nič skupnega s propadlo letalsko družbo, marveč ga sestavljajo začetnice imen članov zasedbe. Jozef Sternad, Ann-Marie Perko in harmonikar Tomi Vitanc. To so znana imena, niso novinci, temveč izkušeni in prekaljeni glasbeniki, ki pa zadnja leta niso redno nastopali.

Jozef Sternad – Pepi, ki je od leta 2015 v upravnem odboru društva odgovoren za prireditve in kulturo, se je odločil, da ustanovi skupino, ki bo polepšala in poživila Planikina slavja. Stopil je v stik s Tomijem in Ann-Marie, s katerima je pred leti sodeloval, in ju prosil ter pregovoril, da sta pristala na ustanovitev ansambla. Da je bil to zadetek v polno, smo se prepričali na letošnjem pustovanju in praznovanju Dneva žena. Naslednjic jih bomo slišali in videli na Vinski trgatvi v soboto, 28. oktobra, v društvu Jadran.

Tomi Vitanc je od sredine 90-tih pa do 2007 sodeloval s Sestrami Perko: Heidi, Tali in Ann-Marie, doma iz Bjuva, vse tri pa so hčerke nadarjene in odlične pevke Cirile Perko. Uspešno so nastopali na raznih prireditvah z repertoarjem ameriškega tria The Andrews Sisters, ki so pele pretežno džezovsko in swing glasbo. Vitanca in Sternada se spominjamo tudi iz ansambla Lastovke, ki nas je pred leti razveseljeval in zabaval.

Ansambel JAT - Tomi Vitanc, Ann-Marie Perko in Pepi Sternad

Planika – piknik in Vadstena

03. junij 2017. Potovanje – romanje v Vadsteno. Zbrali smo se zgodaj zjutraj ob 6.30 na bencinskem servisu Rosengård, kjer nas je že čakal pravi pravcati dvonadstropni avtobus. Zadnja leta smo se namreč vozili z minibusi in osebnimi avtomobili, tokrat pa je bila v Vadsteni tudi birma in celo krst, zato nas je bilo toliko več. Iz Malmöja je bilo kar šest birmancev. Skupaj s starši, botri in drugimi romarji nas je bilo kakšnih 30. Vremenarjem, ki so za ta dan napovedovali veter in dež, nismo verjeli, ker je na Rosengårdu sijalo sonce. Vendar se tega dne pravzaprav niso zmotili. Ko smo prispeli v Helsingborg, se je pooblačilo, v Smålandu deževalo, v Vadsteni pa kar lilo. Tako je bilo vse do 16. ure. Dež seveda slovesnosti ni mogel zmotiti, vse je minilo kot je treba, veseli in utrujeni smo se vrnili domov.

(Fotografije so s piknika Planike 2017)

10. junij 2017. Letošnji tradicionalni društveni piknik na Bulltofti v Malmöju se je razlikoval od prejšnjih predvsem po tem, da je vse potekalo kot po maslu. Upravni odbor se je zares izkazal, naklonjeno pa nam je bilo tudi vreme.

Gostje, katerih število je bilo med 55 in 60 (odvisno od tega, kdo je štel), so se sproščeno zabavali, česar pa ne moremo trditi za tiste, ki so pekli in delali za točilno mizo. Ob žarih so se potili Vili Šoba, Rudi Belec in Karel Šnurer, stregle so Diana in Natali Krumpačnik, malo je pomagala tudi Suzana Seč.

Muzicirali so Vili Šoba, Andrej Pagon in Pepi Sternad (glej sliko spodaj), plesal pa zaradi neravnega terena in visoke trave ni nihče. Avtor slik je Planikin kronist in fotograf Jože Myndel.

To fotografijo objavljamo znova, ker nam je v prejšnji sliki »ušlo« nekaj članov. Za napako se opravičujemo. (Op. uredništva)

Pevski zbor Planika na nastopu za Dan žena letos.

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLOFSTRÖM

Izlet in romanje v Vadsteno

3. junija

se je zbralo 16 veselih članov iz KD Slovenija iz Olofströma ter se z majhnim avtobusom napotilo na izlet in romanje v Vadsteno.

Vreme nam ni bilo naklonjeno, saj je deževalo skoraj vso pot.

Srečanja v Vadsteni smo se udeležili z vsemi generacijami, od starosti 88 let pa do najmlajšega, ki ima 4 leta.

Vzdušje je bilo veselo in dan odličen, čeprav je bilo mrzlo in deževno.

Viktor in sin Leon sta nastopila tudi v kulturnem programu na sami prireditvi v Vadsteni.

26. avgust

Piknik in srečanje starejših Slovencev v Barnakälli

Zadnjo soboto v avgustu smo imeli piknik na meji pokrajin Skåne in Blekinge.

Odbor je bil na mestu piknika že ob 10.00 zjutraj. Na prostem smo pripravili mize in stole, na dveh žarih pa smo pekli meso, da se je kar kadilo. Zelo smo bili veseli, da smo se spet srečali. Prišlo je okoli 35-37 članov vseh generacij.

Vreme nam je bilo tudi naklonjeno, bilo je zelo lepo in vroče. Nekateri so začeli takoj bali-nati na travi, drugi pa se pogovarjali, kakšen je bil dopust in poletje.

Naš harmonikar Viktor Semprimožnik nam je brez premora igral in prepeval. Morali smo stopiti v krog in mu pomagati peti, saj so naše slovenske pesmi zares lepe in človeka prevzamejo. Slovenci smo brez dvoma narod pevcev.

Imeli smo tudi kviz z različnimi vprašanji, najboljši tekmovalci pa so bili nagrajeni.

Ko smo se zvečer poslavljali, smo bili zadovoljni z obiskom, saj smo s svojimi gosti, člani, preživeli prijeten dan.

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

27. junija je slovenski zunanji minister Karel Erjavec obiskal Stockholm. V sklopu obiska je bil izveden tudi sprejem pri slovenskem častnem konzulu Tomasu Ōmanu, ki se ga je udeležilo tudi približno trideset Slovencev živečih na Švedskem.

Konec junija smo prejeli žalostno vest, da je po dolgotrajni bolezni preminula članica društva, Štefka Jarc. Njen pogreb je bil v petek, 28. julija. Njen nekrolog si lahko preberete na koncu številke tega Glasila (op. uredništva).

Preko poletja marsikateri zdomec obiše domače kraje, zato je društvena aktivnost mirovala in v tem prispevku se ne moremo pohvaliti z enako mero aktivnosti kot spomladi. Upravni odbor društva pripravlja dogodek ob 45-letnici društva in ob tem tudi priložnostni zbornik s pregledom zgodovine društva. Ob tej priložnosti prisrčno vabimo vse člane in prijatelje društva na praznovanje 11. novembra v prostorih Spånga folkhögskolan na Spångavägen 353. Društvo bo poskrbelo za hrano, pijačo in glasbo, vi pa nabrusite pete in pridite dobre volje!

Vse, ki vas veseli slovenska pesem, pa vabimo tudi na redna mesečna druženja ob pesmi in fiki. Dobivamo se v prostorih v neposredni bližini Slussna, prihodnje srečanje bo 17. oktobra.

Za Slovensko društvo v Stockholmu

Rok Ogrin

SKM NA ŠVEDSKEM

Čestitke jubilantu Stojanu Cotiču iz Opatjega sela

Meseca marca letos je praznoval 60-letnico rojstva Stojan Cotič iz Opatjega sela na Krasu, sicer pa nekdanji predsednik SD v Olofströmu na vzhodni obali Švedske. Leta 1994 je organiziral 20. obletnico omenjenega društva, kar je ostalo v spominu rojakom daleč naokoli, pa tudi meščanom tega mesta. Stojan je namreč na tem praznovanju zbral okoli tisoč rojakov in gostov, praznovanje pa je povzdignil tudi ansambel Lojzeta Slaka.

Kmalu potem se je Stojan odpravil nazaj v domovino, kjer sedaj vodi Spar v Qlandiji v Novi Gorici. Je resnični vodja, ki zna delati tudi s približno sto ljudmi v tem podjetju. Sicer pa sta skupaj z ženo Mileno tudi dobra starša zelo pridnima hčerama Karolini, ki živi v Ljubljani, in Patriciji, ki je poročena in z možem živi v Karlsruheju v Nemčiji. V Gostilni pri Furlanu v Braniku smo jubilaranta »močno zalili«, a ne premočno. Praznovanje jubileja je bilo vrhunsko, tako po programu, jedachi in pijači, saj so bila na mizah sama izbrana jedila, kakor tudi po čudovitem odnosu gostov in jubilaranta Stojana. Dragi Stojan, hvala ti za vso veliko poslanstvo, ki si ga z veliko odgovornostjo opravil na Švedskem in ga sedaj opravljaš v Novi Gorici. Bog te živi na mnoga zdrava leta! Želim ti obilo Božjega blagoslova, ki naj se razlije tudi nad tvojo družino in tudi nad vajine drage domače! Ostanite zvesti materi Mariji, domovini, Bogu!

Dogajanje na Švedskem:

Spoved prvoobhajancev v Malmö, krst Grete Sare Helene Žižmond v Växjöju, tretji dan pa še sv. maši v Jönköpingu ter v Göteborgu, vse to je zahtevalo tri dni potovanj z obveznostmi do šest prvoobhajancev in njihovih staršev, kakor drugi dan do novokrščenke Sare in njenih domačih, tretji dan pa seveda do rojakov v omenjenih dveh župnijah. Trikrat med dvesto in tristo km na dan, res pestro življenje v avtomobilu, kakor tudi obveznosti do rojakov.

Slovenski dušni pastir je hvaležen staršem prvoobhajancev iz Malmöja, ki so spremljali otroke k prvi sv. spovedi, na katero so se pripravili. Po končani spovedi so se starši in otroci pogovorili z duhovnikom Zvonetom glede organizacije prvega sv. obhajila v Vadsteni, glede obnovitve krstnih obljub ter glede recitacij. Otroci so živeli v velikem pričakovanju, ko bodo smeli Jezusa prvič prejeti v svoje srce. Bog blagoslovi njih in njihove družine, da bodo sedaj imeli Jezusa za največjega in zaupnega Prijatelja. Hvala za pomoč Natali in Diani ter družini Habjanič!

V soboto 20. maja je bil v cerkvi Sv. Mihaela v Växjö krst Grete Sare Helene Žižmond. Poleg mame Hanne in očeta Zdravka, sta se krstnega slavja še posebej veselila tudi stara starša, deda Vlado in baka Zlata, ki pa sta zaradi Vladotove bolezni morala še tisto noč nujno v bolnico. Tako deda Vlado ni mogel biti navzoč pri tem veselem dogodku. Baka Zlata pa se je slavju kasneje pridružila v dvorani. Bog blagoslovi mlado družino Žižmond in ji nakloni vseh potrebnih milosti, da bo mala Sara zrasla v dobro kristjano, v dobrega Božjega otroka. Čestitke staršem in botri Heleni!

Čez dva dni po tem dogodku, je sledilo veselje v Göteborgu, saj je Hanna Jakovljevič 17. junija tega leta postala Božji otrok, ko je bila deležna krstne milosti. Hvala očetu Aleksandru in mami Tsvetsanki, ki so se pred nekaj leti preselili iz Slovenije in so zaprosili za krst njihove novorojenke Hanne. Božjega blagoslova in vseh potrebnih milosti vošči slovenski dušni pastir, da bo dete raslo v starosti in modrosti pri Bogu in pri ljudeh, da bo v veselje Bogu in vsej katoliški skupnosti na Švedskem, kakor tudi v Sloveniji.

Švedsko slovensko vандрanje je letos potekalo v Baški grapi: Huda južna, Bača, Ponikve, Most na Soči, Mengore itd, nazadnje pa zaključek na Brezjah, seveda po orkanski nevihti od Škofje Loke do Kranja in še malo naprej. Brezje pa je pohodnike sprejelo že brez dežja. Hvala Veriju Krajniku, hvala vsem vodičem in vodičkam na terenu za čudovito vodenje po teh krajih, kjer so udeleženci spoznavali zgodovino, življenje v težkih pogojih, kjer si ljudje še danes prizadevajo ohranjati slovenstvo. Hvala Milanu Cizlu in vsem ostalim udeležencem za pomoč pri organizaciji, kakor tudi za vso potrpežljivost na terenu. Hvala Dominiku Krtu za letošnje spremljanje zahvalnega romanja na Brezjah. Enkratno doživetje medsebojnega druženja rojakov s Švedske in njihovih švedskih partnerjev, kakor tudi rojakov iz Slovenije.

V nedeljo je sledila zahvalna sv. maša kar pred cerkvijo na Mengorah, kar je bilo spet čisto novo doživetje, ko je narava postala ena sama prekrasna katedrala, kjer so navzoči slavili velika Božja dela. Enkratno doživetje medsebojnega druženja rojakov s Švedske in njihovih švedskih partnerjev, obenem pa tudi rojakov iz Slovenije.

Po počitnicah in dopustu pa spet veselo na delo! Dragi rojaki, radi se udeležujete vaših srečanj na terenu. Sv. maše so po ustaljenem redu in tako bo tudi v naprej, dokler bodo moči in mi bo zdravje služilo. Dobrodošli prvo nedeljo v mesecu v Landskrono ob 12.30 ter v Malmö ob 16.30, drugo nedeljo v Halmstad ob 09.30 ter v Helsingborg ob 17.00, tretjo nedeljo v Jönköping ob 10.00 ter v Göteborg ob 16.00, v soboto pred četrto nedeljo v kripti stolne cerkve v Stockholm ob 17.00 ter četrto nedeljo v Eskilstuno ob 10.00 in v Köping ob 15.00. Peto nedeljo pa dobrodošli v Olofström ob 11.00 ter nato v Nybro ob 16.30. Izprosimo si potrebnega blagoslova za življenje!

vaš Zvone Podvinski

GUSTAV TÖNNIES

Član našega društva v Landskroni, Jože Kragelj, nam je posredoval objavo, ki bo gotovo zanimiva za bralce slovenskega GLASILA.

Ljubljana – Na predlog slovensko- švedskega društva se bo park ob Koseškem bajerju odslej imenoval po švedskem tesarju in poslovnežu Gustavu Tönniesu, ki je v 19. stoletju zaznamoval Ljubljano s številnimi industrijskimi in infrastrukturnimi projekti. Prispeval je k razvoju strojništva, energetike in k razvoju mesta na splošno.

Gustav Tönnies pa ni edini Šved, ki ga imamo Slovenci v čislih. V Ljubljani so po švedskem pisatelju, prevajalcu in slavistu Alfredu Jensenu poimenovali ulico, v Celju so Alfredu Nobelu postavili kip. O dopisovanju med naravoslovcema Carlom Linnejem in Giovannijem Antoniom Scopolilijem priča spominska plošča v Idriji. Spominska plošča ob Blejskem jezeru pa je spomin na arhitekta Carla Gustva Svenssona, ki je uredil tamkajšnji park. Nekateri menijo, da bi se na ta seznam s spominskim znamenjem lahko uvrstila tudi švedska pisateljica Astrid Lindgren. V Velenju tej literarni junakinji na čast prirejajo vsakoletni Pikin festival. Več o švedskih prijateljih, Tönniesu in drugih lahko preberemo na Svetovnem spletu.

Povzetek Auguština Budja Bencek

(Foto: Radojka in Jože Kragelj na obisku v Sloveniji)

NEKAJ ZA OTROKE –NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA

Ker se bliža jesen, smo za najmlajše tokrat poiskali slovensko skladbo, ki jo je mogoče najti tudi na spletu in jo poznajo skoraj vsi predšolski otroci v Slovenij.

Živali v jeseni (M. Voglar)

Ježek teka, teka
in se kotali,
jabolka in hruške,
nabadati hiti.

*

Medved kosmatinec,
svoj brlog ravna,
z listjem ga postilja,
zaspano godrnja.

*

Urna veverica,
spleza na drevo,
lešnike nabira,
za zimsko lakoto.

RECEPTI – RECEPT

Gobova juha

Sestavine:

50 gr gob (jurčki, lahko pa tudi malo lisičk)

3 ali 4 krompirji

2 korenčka

košček stebelne zelene

1 čebula

2 stroka česna

olivno olje

1 dl belega vina

peteršilj (svež)

sol

popper

*smetana (po želji)

Postopek:

Na olivnem olju prepražimo čebulo. Dodamo narezane gobe, korenje in stebelno zeleno ter česen. Pražimo, da tekočina izpari. Prilijemo vino, solimo, popramo in kratko dušimo. Dodamo olupljen in na kocke narezan krompir, zalijemo z litrom vode in kuhamo dvajset minut (oz. dokler krompir ni kuhan). Za konec potresemo z nasekljanim peteršiljem in po želji vmešamo smetano.

Vir: splet, http://www.gostilna-pozar.com/images/Menu/gobova_juha.jpg

Jogurtovo pecivo s sadjem

Sestavine:

- 1 lonček navadnega jogurta (150-180 g)
- 2 jogurtova lončka moke
- 2 jajci
- 1 jogurtov lonček sladkorja
- sladkor
- 1 jogurtov lonček olja
- 1 vanilin sladkor
- 1 pecilni prašek
- nekaj kapljic ruma (lahko izpustite)
- sveže sadje ali (mešano) sadje iz konzerve

Postopek:

Vse sestavine zmešamo. Najprej penasto umešamo jajca s sladkorjem in vaniljevim sladkorjem, dodamo jogurt, olje, moko s pecilnim praškom ter na koncu malce ruma.

Pekač naoljimo in posujemo z drobtinami ter vanj vlijemo pripravljeno maso. Po tej masi posujemo na manjše koščke narezano sveže sadje ali že narezano mešano sadje iz kompota, ki smo ga prej odcedili odvečnega soka. Lahko uporabimo tudi odcejene in na kocke zrezane breskve, marelice, ananas iz kompota.

Pečemo v predhodno ogreti pečici pri 180 stopinjah približno 35-40 minut.

Pečeno pustimo, da se ohladi in narežemo na kocke.

DOBER TEK!

V SPOMIN – IN MEMORIAN

Jožef Bergoč, 1941 – 2017

V Glasilu smo vajeni veselih ali vsaj pozitivnih novic, vendar se dogajajo tudi žalostne stvari. Ena takih je slovo od našega dolgoletnega člana Jožefa Bergoča, ki smo ga pospremili k večnemu počitku dne 27. junija, 2017.

(Foto desno: Zakonca Bergoč – na poročni dan)

Otroška in mladostna leta je preživel v kraju Slavina, ki leži ob glavni cesti Postojna – Pivka. Druga svetovna vojna je pustila za seboj pravo opustošenje, življenje v teh krajih je bilo huda preizkušnja. Svoje je dodala tudi nova oblast, ki je zatirala kmečko prebivalstvo. Po osnovni šoli doma ni imel možnosti za normalno življenje, zato je skrivaj prestopil slovensko – italijansko mejo in po nekaj mesecih leta 1962 prišel na Švedsko. Tukaj je spoznal Essie, svojo bodočo ženo in se z njo poročil. Skupaj sta dobila dva otroke in si ustvarila družino.

Član Planike je postal že ob ustanovitvi leta 1974. V društvu je zasedal skoraj vse pomembne položaje. Bil je družaben človek in veseljak in je s tem pridobil mnogo prijateljev in znancev. Rad je tudi prepeval, njegov čist in globok bas je celih 38 let plemenitil petje pevskega zbora Planika.

Desno: Zakonca Bergoč v zrelih letih.

JOŽE KOCIJAN, + junij 2017

Iz društva Slovenski dom v Göteborgu so sporočili naslednje:

25. junija smo se v kapeli na pokopališču Fredhems poslovili od Jožeta Kocijana. Bil je naš dolgoletni član, skrben mož in oče ter ljubeč dedek. Bolehal je že nekaj časa in na koncu je zaprl trudne oči. Ženi Danijeli, otrokom, vnukom in prijateljem izrekamo sožalje.

Štefanija Jarc, 1949 – 2017

Konec junija nas je prizadela žalostna novica, da je preminila naša dolgoletna prijateljica, rojakinja in članica Slovenskega društva, Štefanija Jarc.

Štefka, kot smo jo klicali, se je rodila 10. avgusta 1949 na Brezovici pri Ljubljani. To so bila leta neposredno po vojni, zato takrat življenje ni bilo lahko. V družini je bilo šest otrok, ona je bila najstarejša. Štefka je na Švedsko prišla leta 1968, in sicer v Stockholm, stara devetnajst let. Ko je prišla na Švedsko, še ni bila poročena. Družino si je ustvarila tukaj.

Po poklicu je bila šivilja, zato je najprej delala v šiviljskem ateljeju. Potem se je izobraževala ob delu in delala v državnih ustanovah Skolverket, Försvaret in Skatteverket.

Že leta 1982 se je vključila v Slovensko društvo in bila vsa leta aktivna pri različnih dejavnostih, najbolj pa pri organizaciji zabav. Vedno je pridno pomagala na prireditvah, kuhala in pekla slovenske jedi in pecivo. Bila je tudi član odbora.

Zadnja leta jo je prizadela težka bolezen, s katero se je borila do zadnjega. Zato tudi ni mogla dajati toliko od sebe kot prej, vendar je v pevskem zboru pela vse do zadnjega. Slovenska pesem ji je bila pri srcu. Obenem pa je ostanek svojega življenja posvetila svojim najbližjim.

Njena smrt je vse prezgodnja, za sabo je pustila veliko vrzel. Manjkala bo svojim najbližjim, pa tudi nam Slovincem tukaj v društvu in zunaj njega. V pevskem zboru ne bo več slišati njenega soprana, na mizi ne bo več dobrot, ki so jih pripravile njene roke, v zapisnikih ne bo več njenega imena. Ostala pa nam bo v spominu. Štefke se bomo spominjali kot zavedne Slovenke, prijetne sogovornice in zveste prijateljice. Njenim najbližjim, sinu Aljoši z družino, in ostalim sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje.

Od pokojnice smo se poslovili 29. julija na pokopališču Görvälns griftegård v Järfälli.

Naj ji bo lahka tuja zemlja.

Slovensko društvo v Stockholmu

Lojze Hribar, 1926 – 2017

Ko je pomlad prišla v najlepšem razcvetu, nas je dosegla žalostna novica, da je preminil naš dolgoletni prijatelj Lojze Hribar.

Malo je Slovencev na Švedskem, ki ga niso poznali. Večina se nas je srečala z njim, ker je zavzeto predstavljal našo domovino Švedom in drugim tukajšnjim prebivalcem, negoval prijateljstvo med vsemi narodi bivše domovine ter Švedi in povezoval ljudi.

Lojze se je rodil v nemirnih letih pred drugo svetovno vojno, v mirni dolenski vasi, kjer sta oče in mati vzgajala svoje številne otroke. Ko pa se je začela vojna, je še komaj najstnik doživljal vojno vihro in na svojo srečo dočakal njen konec ter povojno graditev svobodne domovine.

Njegov študij in prva leta v poklicu so se odvijali še v domovini, nato pa je srečal svojo švedsko družico Karin, ki je takrat študirala slovenski jezik v Ljubljani. Ustvarila sta si družino in zaživela v Ljubljani, vendar jima ni bilo lahko. Petdeseta leta so bila še vedno težka, zato sta poskusila srečo v Švedski, ki je bila takrat priseljencem bolj naklonjena. Karin je v domovini takoj dobila sužbo, Lojze pa je začel z enostavnimi deli, kot skoraj vsi priseljenci. Ko je doštudiral in se naučil jezika, je bil tudi sprejet v švedski družbi. Takrat se je odločil, da bo deloval za rojake, ki še niso bili integrirani med tukajšnjimi prebivalci.

Lojze je kmalu spoznal, da so Švedi sicer priseljence dobro sprejeli, vendar so pričakovali da se vključimo tudi v vsakdanje, švedsko življenje, ter tako obojestransko spoznavamo drug drugega. Ko so se v 60-letih začela ustanavljati slovenska društva, je bilo vse njegovo delovanje namenjeno razvojem teh društev, povezavi med njimi v Slovensko zvezo ter članstvo v Jugoslovanski zvezi na Švedskem. V vlogi teh funkcij je bil tudi mnogokrat svetovalec pri oblikovanju dogovorov s švedskimi oblastmi.

Po osamosvojitvi države Slovenije se je sodelovanje med Slovenijo in Švedsko nadaljevalo s predstavitvijo nove države Švedom. Uradni stiki med obema državama so se nadaljevali kot dediščina prejšnje države. Med Slovenci pa je rasla želja, da bi tudi sami prispevali nekaj. Izkušnje so nas izučile, kako naj se predstavimo tukajšnjim prebivalcem. Lojze je sodeloval pri ustanovitvi Švedsko-slovenskega društva prijateljstva tukaj in Slovensko-švedskega društva prijateljstva v Sloveniji. Ti dve društvi sta sodelovali na področju ekonomskega povezovanja in prikazovanja raznolikih oblik slovenske in švedske kulture. Obe živahno delujeta še danes.

Po upokojitvi smo srečavali Lojzeta tudi še v visoki starosti kot aktivnega Slovenca, živahnega sogovornika in zvestega prijatelja. Zato nas je njegova smrt presenetila in pretresla. Manjkal nam bo, toda spomin nanj bo živ, dokler se bomo družili.

Alja Öfors; Stockholm, 29. maja 2017

ŠPORT – SPORT

Kot je bilo že omenjeno v uvodniku, so slovenski športniki v zadnjem času znova želi uspehe. V nedeljo, 17. septembra 2017 je slovenska moška košarkarska ekipa na Evropskem prvenstvu prvič v zgodovini osvojila ZLATO medaljo. Slovenska ekipa je pravzaprav edina neporažena ekipa Evropskega košarkarskega prvenstva.

Foto: Reuters, vir <http://siol.net/sportal/kosarka/eurobasket-finale-slovenija-srbija1-449301?image=1>

Istega dne so slovenske odbojkarice v skupini U23 igrale finale s Turčijo na SP prvenstvu. Osvojile so SREBRNO medaljo. Srečno še naprej!

Foto: FIVB, vir: <http://siol.net/sportal/odbojka/sp-odbojka-do-23-let-slovenija-slovenija-turcija-finale-449295>

SMEH JE POL ZDRAVJA – ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET

Prijatelja se pogovarjata:

- Verjameš ali ne, s svojo Berto imam težave.
- Kakšne?
- Začela je hoditi po gostilnah.
- Je začela popivati?
- Ne, mene išče ...

*

Miha se preseli na Škotsko. Ko prispe, ga pričaka siv, deževen dan. Veseli se naslednjega dne, toda že spet je enako. Vseeno se odloči za potep. Sreča fantiča in ga vpraša:

- Ali se tu vreme sploh kdaj spremeni?
- Kako naj vem, star sem šele šest let.

*

Srečata se sosedi, pa reče ena:

- Sosega, čudovitega sina imate.
- Ja?
- Da, včeraj mi je rekel, da sem lepa.
- Sem slišala, ja, sem ga že naročila pri okulistu.

*

V gostilni sedi vesela družba, eden vstane in reče prijatelju:

- Mislim, da ne bom več dolgo med vami.
- Kako to, saj si vendar čil in zdrav, pravkar poročen mož!
- Že, že, ampak slutim, da bo pome prišla žena.

*

Dva znanca se pogovarjata:

- Kaj ti je rekel oče, ko si prišel v zapor?
- Dobrodošel, sinko!

*

Starejša dama stoji na avtobusu in opazi mladega fanta, ki sedi zraven nje in miži:

- Se morda slabo počutiš?
- Ne.
- Zakaj pa potem mižiš?
- Ne morem vas gledati, kako stojite.

*

Direktor hotela sliši, kako praktikant na recepciji reče nekemu gostu:

- Ne, tega pa pri nas nimamo!
- Kako, nimamo? Seveda imamo! se vmeša direktor. Gost se zahvali in odide.
- Kaj pa je vprašal? - reče direktor receptorju.
- Vprašal je, ali imamo pri nas veliko dežja.

*

- Katera je najtrdnjša opora v življenju?
- Šank.

*

Režiser daje napotke mlademu igralcu

- Zdaj je na vrsti prizor, v katerem skočite z visoke skale v morje.
- To je pa zelo nevarno! Kaj pa, če se ponesrečim?
- Naj vas to ne skrbi, saj je to tako ali tako zadnji prizor.

Natakar v restavraciji:

- Gospa, ste morda opazili, da je vaš mož pravkar zdrsnil pod mizo?
- Motite se, moj mož je pravkar vstopil v restavracijo.

*

Žena gre ven žurat s prijateljicami.

Pove svojemu možu, da se bo vrnila najpozneje do polnoči.

Tako ure tečejo kot tudi martiniji in žena se pošteno nalita vrne domov ob 4h ponoči.

Ko tako pijana stopi v stanovanje, se ravno začne dreti kukavica na uri.

Štirikrat naredi »kuku«.

Žena se prestraši, saj ve, da se je mož zagotovo zbudil in je slišal le štiri »kuku«-je, tako da ji bo naslednji dan težil zakaj je prišla domov tako pozno.

Zato hitro sama »zakuka« še osemkrat.

Žena je vsa ponosna, saj se je kljub pijanosti tako hitro domislila tako dobre rešitve. Oddahne si in gre spat.

Naslednji dan mož vpraša ženo, kdaj je prišla domov. »Okoli polnoči« mu ta odvrne.

Mož sploh ni nič slabe volje, zato je žena še toliko bolj vesela, saj ji je zares uspela dobra ukana.

Nato pa mož reče: »Rabimo novo uro s kukavico«.

Pa žena vpraša: »Zakaj pa?«

Pa mož: »Včeraj je naša kukavica zakukala štirikrat, potem rekla 'u pičko', potem je zakukala še trikrat, se odkašljala, nato zakukala še trikrat, se zahihitala, zakukala se dvakrat, nato pa se je spotaknila čez mačko in na koncu še prdnila. Ko je bilo tega konec se ji je pa začelo še kolcati...«

**Urad Vlade Republike Slovenije za
Slovence v zamejstvu in po svetu**

Erjavčeva 15
1000 Ljubljana

E: [urad.slovinci\(at\)gov.si](mailto:urad.slovinci(at)gov.si)

Številka: 041-16/2017-12

Datum: 21. 8. 2017

Zadeva: Oddajanje obvestil preko sistema e-obvestil oziroma e-uprave - Zaposilo

Državna volilna komisija je na portalu e-uprava vzpostavila nov informacijski sistem »E-obvestila volivcev« (v nadaljevanju: e-obvestila) z namenom poenostavitve in racionalizacije postopkov posredovanja obvestil volivcev.

Za izvedbo volitev predsednika republike, ki bodo 22. 10. 2017, lahko preko sistema e-obvestila oddajo obvestila naslednji volivci:

1. Volivci s stalnim prebivališčem v RS, ki bodo na dan glasovanja v tujini, lahko preko sistema e-obvestila sporočijo, da bi želeli glasovati po pošti iz tujine (če imajo v tujini začasni naslov) ali da želijo glasovati na diplomatsko konzularnem predstavništvu z odprtim voliščem.
2. volivci, ki imajo stalni naslov v tujini in bodo na dan glasovanja v RS, lahko preko sistema e-obvestila, sporočijo, da želijo glasovati izven okraja stalnega prebivanja oziroma na t.i. volišču OMNIA v RS .

Informacijski sistem e-obvestila je vključen v obstoječe ogrodje portala e-uprava in omogoča elektronski zajem vlog ter elektronsko obdelavo prejetih vlog. Sistem omogoča oddajanje vlog oziroma obvestil na dva načina in sicer:

- a. elektronsko z digitalnim kvalificiranim potrdilom;
- b. elektronsko brez digitalnega potrdila

Na sistemu e-obvestila je vzpostavljen spletni pripomoček oziroma program. Program z vprašanji avtomatsko vodi volivca čez postopke, ki ustrezajo njegovim potrebam in okoliščinam ter mu pregledno prikaže seznam dejavnosti, ki jih mora volivec izvesti v posameznem primeru.

Prosimo vas, da informacijo o možnosti oddaje e-obvestila posredujete slovenskim državljanom, zainteresiranim volivcem in ostalim, ki bi na volitvah predsednika republike želeli glasovati na zgoraj navedeni način.

Za sodelovanje se vam zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

Dušan Vučko

Direktor

Opomba uredništva: Dopis Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu in za tujino je objavljen v celoti (originalni dokument).

REPUBLIKA SLOVENIJA
**URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU**

Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana
T: 01 230 80 00, 01 230 80 01

F: 01 230 80 17

E: urad.slovinci@gov.si

www.uszs.gov.si

Številka zadeve: 5323-1/2017/1

Datum: 28. 8. 2017

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu objavlja

XVI. NAGRADNI NATEČAJ **za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi:**

A: Slovenci v zamejstvu

B: Slovenci v izseljenstvu

Namen natečaja je spodbujanje raziskovalne dejavnosti dodiplomskih in podiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenške tematike in s tem krepitev zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj njenih meja.

Na nagradni natečaj se lahko prijavijo kandidatke in kandidati iz Republike Slovenije in tujine. Predmet nagradnega natečaja so uspešno zagovarjana diplomska, magistrska in doktorska dela na kateri koli univerzi v Sloveniji ali zunaj nje, ki obravnavajo tematike slovenskih skupnosti zunaj meja Republike Slovenije.

V poštev pridejo dela, napisana v slovenščini, hrvaščini, bošnjaščini oz. bosanščini, srbščini (latinica), italijanščini, nemščini, francoščini, angleščini ali španščini. V primeru, da delo ni napisano v slovenščini, mora imeti v prilogi povzetek v slovenskem jeziku (60 do 150 vrstic).

Na natečaj Urada lahko kandidirajo tudi posamezniki z deli, ki so že bila prijavljena na drugih podobnih natečajih. Upoštevana bodo dela, zagovarjana v obdobju od 01. 11. 2016 do 31. 10. 2017.

Nagrajena bodo tri dela s področja zamejstva in tri dela s področja izseljenstva, in sicer prvi nagradi za vsako od področji v višini 800 evrov, drugi nagradi v višini 600 evrov in tretji nagradi v višini 400 evrov.

Komisija lahko izjemoma podeli tudi posebno nagrado v višini 400 evrov za najboljšo diplomu v okviru nižje stopnje bolonjskega študijskega programa.

Na predlog strokovne komisije se Urad lahko odloči tudi o večjem številu nagrad v eni od kategorij, vendar skupno število nagrad ne sme presegati skupnega števila razpisanih nagrad (6) in denarnega sklada 3.600 evrov (400 EUR za posebno nagrado za »bolonjsko« diplomu v vsaki kategoriji šteje posebej).

Najboljša dela bodo na željo nagrajencev prejela tudi priporočilo Urada za objavo. Strokovna komisija bo ocenjevala diplomska, magistrska in doktorska dela z različnih področij na temo slovenskega izseljenstva oziroma zamejstva. Pri tem bo upoštevala naslednje osnovne kriterije:

- izvirnost teme - pristopa,
- »uporabnost« v smislu preučevanja oblik ohranjanja slovenske identitete zunaj meja Republike Slovenije in povezanosti z njo
- strokovnost, zahtevnost, splošno kakovost, interdisciplinarnost dela.

Sodelovanje naloge na natečaju se šteje kot soglasje avtorja, da se prispelo delo obdrži v arhivu Urada oziroma v hrambi na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU (za področje izseljenstva) ali Inštitutu za narodnostna vprašanja (za področje zamejstva). Prav tako se s prijavo kandidat strinja, da lahko Urad uporablja njegove/njene osebne podatke za potrebe izvedbe natečaja in morebitno poznejše komuniciranje.

Način in rok prijave na natečaj

Kandidati naj na naslov Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana s pripisom »ZA NAGRADNI NATEČAJ« pošljejo ali dostavijo en vezan izvod svojega dela v trdih platnicah, potrdilo o uspešno opravljenem zagovoru diplomskega, magistrskega ali doktorskega dela z jasno razvidnim datumom zagovora in kratek življenjepis z osnovnimi osebnimi podatki in kontaktnim naslovom (poštni naslov, elektronska pošta, telefon). Prosimo, da delo priložite tudi v elektronski obliki (pdf format) na USB ključku, ki vam ga Urad po zaključenem natečaju vrne.

Prijavitelj(-ica) naj v prijavi JASNO OZNAČI, za kakšno delo gre - za diplomu na nižji, višji stopnji bolonjskega študija oziroma za magisterij, za znanstveni magisterij, doktorat... Vkolikor je bilo delo zagovarjano v tujini in nosi drugačen naziv, naj prijavitelj(-ica) v prijavi navede primerljivo stopnjo oz. naziv po slovenskih standardih (magisterij, doktorat...).

Urad bo dela sprejemal do vključno 1. 12. 2017, rezultati natečaja pa bodo znani predvidoma do konca aprila 2018. Svečana razglasitev/podelitev nagrad bo sledila predvidoma pozno spomladi leta 2018.

Dodatne informacije dobite na tel. št. (00386) (0)1 230 80 11 (dr. Zvone Žigon) ali preko elektronske pošte: zvone.zigon@gov.si.

Gorazd Žmavc
MINISTER

PISMA BRALCEV

PÅ TAL OM LIVETS MENING, Augustin Budja Benček:

Jag har fyra barn som jag älskar över allt annat. Fyra barn som jag utan vidare lätt skulle offra mitt eget liv för om det kunde rädda deras. Fyra barn som de senaste drygt femtio åren varit viktigast i mitt liv.

Dock vill jag säga att endast att få barn inte är livets mening. Det finns människor som inte får några barn, men som ändå hittar livets mening. Då är det kärlek som råder. Kärlek till sin partner, till sina hobbyer eller till sina ägodelar, Kärlek till någon eller något i alla fall.

I en aktuell debatt har frivillig barnfrihet diskuterats. Eller frivillig barnlöshet, det råder oenighet om vad det ska kallas när en person fattar ett medvetet beslut att avstå från att försöka bli förälder. När en person väljer att leva ett liv utan egna barn. Många av dessa personer möts av märkliga reaktioner från omgivningen, eftersom normen är att vilja ha barn. Normen är att två vuxna människor som väljer att leva tillsammans också har som mål att föröka sig. De som inte följer den normen anses märkliga, konstiga, egoistiska, och somliga tolkar det som om dessa personer skulle avsky alla barn.

Ändå tror jag att de som fattar detta beslut ofta är mer genomtänkta och har bättre koll på vad de vill med sina liv än många som väljer barn. Eftersom valet att sätta barn till världen ofta inte ens är särskilt genomtänkt, det är snarare en självklarhet, något man gör när man kommit till den fasen i livet. Då detta är norm orsakar det också stora bekymmer för de personer som av en eller annan anledning inte får barn, även när de vill. Eftersom barn anses vara meningen med livet är det lätt att tro att ens liv är och kommer att förbli meningslöst om där ej finns barn att fostra.

Jag har fyra älskade barn, och eftersom jag har dem är de mitt livs mening. Jag hade ansvar för att få dem att överleva och bli självständiga varelser som en dag kan klara sig själva, även när jag inte finns där. Men om jag inte fått dessa barn, skulle mitt liv ha varit meningslöst då? Knappast. Jag skulle ha haft tid för andra saker, energi över åt andra, jag hade kanske förändrat världen, vem vet?

Tidigare i historien har barn varit en förutsättning för överlevnad och försörjning i ålderdomen. Så är det inte längre. Idag är det ingen (i Sverige) som behöver barn för sin försörjning. Därför är det också rimligt att vi i högre utsträckning väljer bort barn eftersom vi kanske vill leva liv där barn inte får plats. Vi kanske har ambitioner och planer med våra liv som är svåra att förena med föräldraskap. Det finns också personer som inser att de skulle bli dåliga föräldrar och därför väljer bort barn.

Så kan vi sluta förutsätta att alla människor vill ha barn? Kan vi sluta förutsätta att personer som inte vill det är barnhatande omänskliga varelser som det är något fel på? Och kan vi kanske också sluta fråga människor om det inte är dags att skaffa barn snart? Det är en jobbig fråga oavsett om en inte vill ha barn eller inte kan få några. Det är dessutom en privatsak, som det är upp till varje individ om hen har lust att diskutera med just dig.

OPOMBA: Pismo v celoti hranimo v uredništvu in ga lahko posredujemo zainteresiranim)

En starček je živel (slov. ljudska pesem)

En starček je živel tam v vinskih gorah,
so djal, da je blo na Dolenjskem.
Prav pridno je držal kozarček v rokah,
zahajal k prijateljem pevskim.
Ko ura pa pride, ločitve je čas,
on vzame kozarček in reče na glas:
Oče nebeški, glej, še en kozarček zdej,
potlej bom hvalo ti vekomaj pel!

Ko starček skesano pred tronom stoji,
Bog reče vesele besede:
Pojd' notri k veselju zdaj večnemu ti,
pravični le sam ga posede:
Pač pil si na svetu le vince ti rad,
zato pa ustvaril sem trtice sad.
Piti vesel ga sme, kdor ima čist' srce,
s'cer si življenja je večnega tat.
Bog Oče zdaj Petru prijazno pove,
da s sabo naj starčka popelje,
naj vinca natoči mu s trte sladke,
'z nebeškega soda veselje.
Z obema rokama je kup'co prijel,
jo kvišku povzdignil, takole zapel:
Oče nebeški, glej, še en kozarček zdej,
hvalo bom vekomaj, vekomaj pel.

En starček je živel tam v vinskih gorah

I Vinlandet levde (översättning: Augustina Budja)

I Vinlandet levde en gubbe en gång

vid bördiga Dalarnas sluttning.

Han älskade vinet och dyrkade sång,

bland kompisar fann han sin njutning.

Men tiden den gick, det blev dags för «adjö» ;

han lyfte sitt glas och han skålade så:

Herre Gud, hör på mig, jag lyfter glas för Dig, sjunger din ära i evighets tid!

Snart fick gubben lämna sitt jordiska liv

ödmjukt ställd där framför Gud Fader

i stället för domen för dricka och kiv

fick han stor beröm för bravader!

»Du älskade vinet som skapats av mig

du drack det med måtta och roade dig!

»Dricka må en och var

som ett gott hjärta har,

för att ett evigt liv vinna en gång!

Gud Fader till Petrus sa några få ord

att gubben får vistas i himlen;

det glada sällskapet fick sitt eget bord

hans glas fylldes åter med vinet.

Han lyfte sitt vinglas högt upp än en gång,

ur hans glada hjärta kom toner med sång:

Herre, hör nu på mig, jag lyfter glas för Dig,

sjunger din ära i evighets tid!

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping
www.slovenskazvezasvedskem.com

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Zunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds. Ivan Zbasnik, 035- 21 12 94
Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se

SD SIMON GREGORČIČ

Preds. Alojz Macuh,
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
aa.macuh@gmail.com
<http://antonbreznik.wixsite.com/simon>

KD SLOVENIJA

Preds. Janez Rampre, 073-344 95 27 Vall-
movägen 10, 293 34 Olofström
janez.rampre@oktv.se

SLOVENSKI DOM

Preds. Jože Zupančič, 031-98 19 37
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
marianne.ratajc@byggnaads.se

SLOVENSKO VELEPOSLANIŠTVO

Amaliegade 6, 2. Floor
1256 Köpenhamn, Danmark
Tel: 0045 33 73 01 20, 0045 33 73 01 22
vkh@gov.si

SKD FRANCE PREŠEREN

Preds. Lado Lomšek, 031-46 26 87
c/o Lomšek
Stora björn 33, 415 16 Göteborg
ladolomsek2@gmail.com

SD PLANIKA

Preds. Rudolf Belec, 040-21 80 48
Mobilni telefon: 0709-535401
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
kontakt@planika.se
www.planika.se

SD STOCKHOLM

Preds. Rok Ogrin
C/O Kisovec
Rosendalsslinga 3, 186 33 Vallentuna
slovdrustvo.stockholm@gmail.com
[http://slovenskodrustvostockholm.
weebly.com/](http://slovenskodrustvostockholm.weebly.com/)

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

Preds. Avgušтина. Budja
C/O Bencek-Budja
Hantverkarg. 50, 261 52 Landskrona
budja@bredband.net

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 0708278757
zvone.podvinski@rkc.si

